

**PORADNIK DLA WNIOSKODAWCÓW DOTYCZĄCY SPEŁNIENIA WYMAGAŃ
ZASADY DNSH DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ DO SFINANSOWANIA W RAMACH
FUNDUSZU BEZPIECZEŃSTWA I OBRONNOŚCI**

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ

IlaPGW – druga aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy

BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego

cele środowiskowe – cele określone w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 2020/852

DNSH – ang. “Do No Significant Harm” – “nie czynić znaczącej szkody”

KE – Komisja Europejska

KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Poradnik – Poradnik dla wnioskodawców dot. spełnienia wymagań zasady

DNSH dla przedsięwzięć do sfinansowania w ramach Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności.

Raport - Raport potwierdzający spełnienie wymagań zasady DNSH dla przedsięwzięć do sfinansowania w ramach Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności.

RDW – tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna, Dyrektywa 2000/60/WE

RRF – ang. Recovery and Resilience Facility – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania odporności

szkoda znacząca/poważna; znaczący negatywny wpływ – oddziaływanie na cele środowiskowe wynikające z prowadzonej działalności zgodne z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852

UE – Unia Europejska

Wniosek – wniosek o udzielenie finansowania składany przez Wnioskodawców do Banku Gospodarstwa Krajowego

1. Co to jest zasada DNSH?

Zasada DNSH¹ („nie czyn poważnej szkody”; ang. „Do No Significant Harm”) jest zasadą dotyczącą niewspierania ani nieprowadzenia działalności gospodarczej, która powoduje znaczące szkody (poważne szkody, posiada znaczący negatywny wpływ) dla któregośkolwiek z celów środowiskowych.

Konieczność przeprowadzenia oceny DNSH wynika z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających przeprowadzanie zrównoważonych inwestycji, tzw. Rozporządzenie w sprawie taksonomii. Taksonomia UE wraz z aktami delegowanymi do niej, określa jakie rodzaje działalności uznaje się w UE za zrównoważone. Jednym z elementów weryfikacji czy dana działalność jest zrównoważona jest właśnie ocena DNSH. Zgodność z tą zasadą ma zapewnić finansowanie działań, które nie zagrażają możliwości osiągnięcia wszystkich celów środowiskowych. Sam fakt przyczyniania się do poprawy w jednym zakresie, nie może szkodzić innemu celowi. W związku z tym każde przedsięwzięcie finansowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy podlega ocenie pod kątem „nieczynienia poważnych szkód” - DNSH.

Celem prowadzenia oceny jest potwierdzenie zgodności dla przedsięwzięć, ze wszystkimi **celami środowiskowymi** zasady DNSH, tj.:

- 1) łagodzenie zmian klimatu,
- 2) adaptacja do zmian klimatu,
- 3) zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich,
- 4) gospodarka o obiegu zamkniętym,
- 5) zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontroli,
- 6) ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Analizie poddaje się przedsięwzięcie finansowane z KPO i określa się jego skumulowany wpływ na poszczególne cele środowiskowe. Należy również zaznaczyć, że **uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia nie zwalnia z obowiązku przeprowadzenia analizy DNSH.**

---

¹ Zwana również oceną DNSH.

Jako **poważne szkody**, w odniesieniu do poszczególnych celów środowiskowych należy rozumieć²:

Ad. 1) przedsięwzięcie prowadzące do znaczących emisji gazów cieplarnianych;

Ad. 2) przedsięwzięcie prowadzące do nasilenia niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych, przyszłych warunków klimatycznych, wywieranych na to przedsięwzięcie lub na ludzi, przyrodę lub aktywa;

Ad. 3) przedsięwzięcie szkodzące: dobremu stanowi lub, dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód podziemnych lub dobremu stanowi środowiska wód morskich;

Ad. 4) przedsięwzięcie, którego realizacja będzie prowadzić do:

- znaczącego braku efektywności w wykorzystywaniu materiałów lub w bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniu zasobów naturalnych, takich jak nieodnawialne źródła energii, surowce, woda i grunty, na co najmniej jednym z etapów cyklu życia produktów, w tym pod względem trwałości produktów, a także możliwości ich naprawy, ulepszenia, ponownego użycia lub recyklingu;
- znaczącego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu;
- długotrwałego składowania odpadów, co może wyrządzać poważne i długoterminowe szkody dla środowiska;

Ad. 5) przedsięwzięcie prowadzące do znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi w porównaniu z sytuacją sprzed rozpoczęcia tej działalności;

Ad. 6) przedsięwzięcie w znacznym stopniu szkodzące dobremu stanowi i odporności ekosystemów lub szkodliwą dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii.

W przypadku, gdy przedsięwzięcie będzie powodować znaczące szkody, dla któregokolwiek z celów środowiskowych, jego realizacja z wykorzystaniem środków finansowych UE będzie niemożliwa.

---

² Zgodnie z przepisami art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852.

2. Regulacje prawne powiązane z zasadą DNSH

Dla przeanalizowania spełniania zasady DNSH przez przedsięwzięcie należy uwzględnić przepisy następujących aktów prawnych:

Rozporządzenie RRF

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.2.2021, s. 17)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0241&from=PL>;

Rozporządzenie w sprawie taksonomii

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, s. 13)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=PL>

Rozporządzenie delegowane do taksonomii

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza znaczących szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz. Urz. UE L 442 z 9.12.2021, s. 1)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139&from=PL>

Wytyczne techniczne Komisji Europejskiej dotyczące stosowania zasady DNSH

Komunikat KE (2021/C 58/01) z dnia 18.02.2021 r., pt. „Wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady „nie czyni znaczącej szkody” na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności” określający podejście do klasyfikacji poszczególnych działań, środków bądź projektów z punktu widzenia realizacji zasady DNSH, w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych, zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie taksonomii.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01))

W związku z pracami nad wydaniem przez KE kolejnych aktów delegowanych do taksonomii, po ich publikacji w Dzienniku Urzędowym UE, można je również wykorzystywać przy ocenie przedsięwzięć w nich określonych³.

3. Omówienie wymaganego zakresu informacyjnego raportu DNSH przedsięwzięcia

Przedstawione omówienie odnosi się do wymagań określonych w Raporcie potwierdzającym spełnienie wymagań zasady DNSH dla przedsięwzięć do sfinansowania w ramach Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności.

Dla wniosku złożonego z kilku odrębnych projektów, powinny zostać opracowane i złożone osobne Raporty, w sytuacji jeśli przedsięwzięcie do sfinansowania obejmuje różne typy projektów, różniące się znacznie, co powodowałoby trudność w dokonaniu oceny przedsięwzięcia.

Podkreślenia wymaga, że Wnioskodawca nie musi dysponować tytułem prawnym dla nieruchomości, aby składać dokumentację dot. spełnienia zasady DNSH przez przedsięwzięcie w danej lokalizacji.

Ad.1. Informacje o Wnioskodawcy

Pkt 1.1 – 1.3 Raportu

Należy podać wymagane informacje dot. Wnioskodawcy składającego wniosek o udzielenie finansowania do BGK.

Ad.2.. Ogólne informacje o przedsięwzięciu

Pkt 2.1 – 2.2 Raportu

Należy podać wszystkie wymagane informacje dot. przedsięwzięcia.

Pkt 2.3 Raportu

ZAKRES PRZEDSIĘWZIĘCIA (opis słowny działań, powstających produktów, sposobu realizacji)

---

³ Dotyczy przedsięwzięć, dla których przepisy te będą opublikowane w momencie realizacji oceny DNSH.

Należy podać w zwięzłej formie, przedstawiając główne dane charakteryzujące przedsięwzięcie. Podane informacje powinny być zgodne z opisem przedsięwzięcia lub jego części⁴, przedstawionym we wniosku o udzielenie finansowania składanym w BGK⁵.

Pkt 2.4 Raportu

INFORMACJA O ZGODNOŚCI PRZEDSIĘWZIĘCIA Z OBOWIĄZUJĄCYM STANEM PRAWNYM W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA MOMENT SKŁADANIA WNIOSKU

Należy wymienić wszystkie dokumenty i decyzje uzyskane (lub w trakcie uzyskiwania, planowane do uzyskania) dla przedsięwzięcia na etapie składania wniosku o udzielenie finansowania (jeśli istnieją).

Takimi dokumentami mogą być:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji tzw. decyzja środowiskowa,
- pozwolenie wodnoprawne,
- pozwolenia zintegrowane,
- ocena wodnoprawna,
- pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do powietrza,
- pozwolenie budowlane,
- decyzje na wycinkę drzew i krzewów,
- decyzje na odstąpienie od zakazów względem gatunków chronionych.

Każdorazowo należy określić status dokumentu (projekt, zatwierdzony) lub decyzji (decyzja nieprawomocna, decyzja będąca przedmiotem postępowania ..., decyzja prawomocna, decyzja ostateczna).

Dla każdego ze wskazanych dokumentów/ decyzji należy podać ich datę oraz organ wydający (w odniesieniu do decyzji).

Przedstawienie listy procedowanych i istniejących dokumentów i decyzji może ułatwić procedowanie spełniania zasady DNSH przez przedsięwzięcie.

---

⁴ W przypadku konieczności złożenia dwóch osobnych Raportów.

⁵ Z uwzględnieniem ew. podziału na zadania, dla których należy opracować osobne Raporty.

Ad.3. Ocena zgodności przedsięwzięcia z zasadą DNSH

Pkt 3.1 Raportu

OKREŚLENIE OBSZARU INTERWENCJI

W pierwszej kolejności należy sprawdzić i wskazać czy przedsięwzięcie kwalifikuje się do jednego z **obszarów interwencji** wskazanych w Załączniku nr VI do rozporządzenia 2021/241, stanowiącym Metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem. Należy dopasować obszar interwencji do charakteru i zakresu przedsięwzięcia i odczytać dla tego obszaru współczynniki do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianą klimatu i wsparcia na cele środowiskowe. W zależności od zakresu przedsięwzięcia, możliwe jest jego dopasowanie do więcej niż jednego obszaru interwencji, w tym przypadku należy w Raporcie dodać kolejne pozycje dla każdego z identyfikowanych obszarów interwencji. Wartość współczynników wsparcia powinny być dla każdego obszaru odczytane wprost z Załącznika VI do rozporządzenia 2021/241 i wskazana w Raporcie. Wyciąg zawierający tabelę z obszarami interwencji został opublikowany na stronie internetowej BGK.

W przypadku przypisania więcej niż jednego obszaru interwencji, **wartości współczynników nie sumują się**. Zatem aby możliwe było zastosowanie tego podejścia, konieczna jest identyfikacja dla przedsięwzięcia zbieżności w zakresie **co najmniej** jednego obszaru interwencji, posiadającego wartość współczynnika wsparcia równy 100%. W przypadku występowania więcej niż jednego obszaru, każdy z nich należy przeanalizować osobno w zależności od wartości przypisanych do nich współczynników.

JEŻELI WYNIKIEM JEST PRZYPISANIE CO NAJMNIEJ JEDNEGO WSPÓŁCZYNNIKA RÓWNEGO 100%, NALEŻY PRZEJŚĆ DO WYPEŁNIENIA PKT 3.1.1 I 3.1.2

Jeśli minimum jeden ze współczynników do obliczania wsparcia jest równy 100%, należy dla tego obszaru dokonać oceny i zwięzłego uzasadnienia dla celu (Pkt 3.1.1 Raportu), który należy uznać jako monitorowany, jako 100%.

Kolejno należy dokonać oceny i zwięzle uzasadnić brak wyrządzenia przez przedsięwzięcie poważnej szkody pozostałym celom środowiskowym (Pkt 3.1.2 Raportu).

Uwaga - Współczynnik wsparcia może być przypisany do jednego lub dla obu celów w ramach celów związanych ze zmianą klimatu (cel 1 i/lub cel 2) i tak samo, do jednego

lub wielu celów środowiskowych (cel 3 i/lub cel 4 i/lub cel 5 i/lub cel 6) . W Raporcie należy wymienić te cele środowiskowe, aby oceniający wniosek mógł odnieść się do poprawności przedstawionych dalszych uzasadnień.

Dlatego ocena i uzasadnienie braku wyrządzania poważnej szkody przez przedsięwzięcie **powinny dotyczyć wszystkich celów, do których bezpośrednio nie przypisano współczynnika wsparcia równego 100%**. Decyzja, któremu z celów ([1] lub [2]; [3] lub [4] lub [5] lub [6]) przypisać współczynnik wsparcia na poziomie 100%, jest zależna od zakresu przedsięwzięcia i kierunku oddziaływań jakie będą miały miejsce w wyniku jego realizacji. W uzasadnieniach, należy odnieść się do **poważnej szkody** w kontekście opisywanego celu środowiskowego, o której mowa na str. 3 i 4 Poradnika.

Można do tego wykorzystać kryteria mogące służyć ustaleniu, czy dane przedsięwzięcie nie wyrządzi poważnych szkód względem celów środowiskowych, określone w Zał. 1 do niniejszego Poradnika.

JEŚLI MOŻLIWE BYŁO DOKONANIE UZASADNIENIA, NA TYM ETAPIE I NIE MA OBSZARÓW ZE WSPÓŁCZYNNIKAMI PONIŻEJ 100% NALEŻY ZAKOŃCZYĆ WYPEŁNIANIE RAPORTU GDY DLA DANEGO OBSZARU ŻADEN ZE WSPÓŁCZYNNIKÓW NIE JEST MONITOROWANY JAKO 100%, NALEŻY PRZEJŚĆ DO ETAPU OKREŚLENIA WPŁYWU NA CELE ŚRODOWISKOWE (PKT 3.2 RAPORTU)

Etap ten należy zrealizować poprzez wybranie **jednej z dwóch metod oceny**.

Wybór metody do przeprowadzenia oceny zależy od typu i zakresu przedsięwzięcia.

Przed wyborem metody należy zapoznać się z określonymi w Raporcie wymaganymi informacjami, przeanalizować pod tym kątem przedsięwzięcie i posiadaną dokumentację.

Jeśli dla przedsięwzięcia możliwe jest wykazanie istotnego pozytywnego wkładu w realizację minimum jednego celu środowiskowego, zasadnym jest wybranie Metody 2.

Natomiast jeśli przedsięwzięcie nie będzie wykazywać istotnego pozytywnego wkładu w realizację minimum jednego celu środowiskowego, należy wybrać Metodę 1.

Należy również pamiętać, że **wykazanie istotnego pozytywnego wkładu przedsięwzięcia w realizację jedynie części celów wg Metody 2, wymaga wykazania braku negatywnego wpływu przedsięwzięcia na pozostałe cele** (zgodnie z Metodą 1).

Oznacza to np. że jeśli przedsięwzięcie będzie miało istotny pozytywny wkład jedynie w realizację celu nr 1- łagodzenie zmian klimatu (pkt 3.2.2 Raportu), to należy również wypełnić w pkt 3.2.1 Raportu uzasadnienia braku negatywnego wpływu na cele 2-6.

OPIS METODY 1

Metoda ta opiera się na wykazaniu braku negatywnego wpływu przedsięwzięcia na poszczególne cele środowiskowe. Analizie poddaje się potencjalne negatywne skutki realizacji inwestycji zarówno na etapie jej realizacji jak i eksploatacji. Należy zastosować dwa rodzaje kryteriów:

- ogólne kryteria dotyczące nieczynienia znaczących szkód względem poszczególnych celów środowiskowych (określone w Zał. 1);

W odniesieniu do poszczególnych celów środowiskowych należy wskazać kryteria określone w Zał. 1 i Zał. 2 jakie spełnia przedsięwzięcie, poprzez ich wypisanie i **dotatkowe wyjaśnienia/ uzasadnienie**, odnoszące się do zakresu i celu przedsięwzięcia, planowanych do zastosowania technologii, sposobu wdrożenia założonych działań minimalizujących wpływ na poszczególne cele środowiskowe, potwierdzone o ile to możliwe dokumentami, analizami, decyzjami czy certyfikatami. Wskazane informacje powinny wykazać spełnianie wymagań określonych w kryteriach.

DLA UZASADNIENIA BRAKU NEGATYWNEGO WPŁYWU, NALEŻY WYKAZAĆ BRAK TEGO WPŁYWU DLA WSZYSTKICH CELÓW ŚRODOWISKOWYCH (CO ZOSTAŁO WYJAŚNIONE PONIŻEJ)

[1] Łagodzenie zmian klimatu

Cel dotyczący łagodzenia zmian klimatu obejmuje działania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Do gazów cieplarnianych należą m.in.:

- dwutlenek węgla (CO₂),
- metan (CH₄),
- podtlenek azotu (N₂O),
- fluoropochodne węglowodorów (HFCs),
- perfluoropochodne związki węgla (PFCs),
- sześćciofluorek siarki (SF₆).

W zakresie spełnienia zasady DNSH dla celu łagodzenie zmian klimatu należy wykazać, że przedsięwzięcie nie przyczyni się do zwiększenia emisji, któregośkolwiek z gazów cieplarnianych. Nie oznacza to, że przedsięwzięcie musi być zero emisyjne. Jeśli dotyczy istniejących obiektów, to mogą one emitować dotychczasowe ilości gazów cieplarnianych. Nie może natomiast w wyniku realizacji przedsięwzięcia wzrosnąć ich emisja. Zasada DNSH odnosi się tylko do emisji bezpośrednich (Zakres 1), bez uwzględniania emisji pośrednich (Zakres 2 i Zakres 3 wg metodyki GHG Protocol⁶).

Podstawowym dokumentem określającym wielkość emisji danego przedsięwzięcia jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji tzw. decyzja środowiskowa, a także pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do powietrza. W analizie należy uwzględnić wszystkie emitowane gazy cieplarniane, nie tylko CO₂.

Jeśli takich dokumentów nie opracowano, konieczne jest wykonanie analizy wielkości emisji gazów cieplarnianych odrębnie na potrzeby DNSH.

W PRZYPADKU PROSTYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ, KTÓRE NIE BĘDĄ POWODOWAĆ WYSTĄPIENIA EMISJI NA ETAPIE FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA LUB GDY EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH BĘDĄ NA TAKIM SAMYM POZIOMIE JAK PRZED REALIZACJĄ PRZEDSIĘWZIĘCIA, WYSTARCZY OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY W TYM ZAKRESIE⁷

[2] Adaptacja do zmian klimatu

Dostosowanie się do celu Adaptacja do zmian klimatu obejmuje taką realizację przedsięwzięcia, która uwzględnia wpływ zmian klimatu na otoczenie, w szczególności na lokalizację działania. Ryzyka klimatyczne dzielimy na:

- nagłe – zjawiska o charakterze katastrofalnym mające swój początek i koniec np. powódź;
- stałe – zmiany, które mają charakter trwały np. wzrost temperatury powietrza.

Analiza DNSH powinna obejmować ocenę narażenia na związane z danym przedsięwzięciem zjawiska stałe i nagłe. Rekomenduje się wykonanie analizy ryzyk klimatycznych w formie raportu dla dużych przedsięwzięć. Dla mniejszych, przedstawienie narażenia na ryzyka klimatyczne powinno być wykonane w formie krótkiego opisu wskazującego jakie ryzyka

---

⁶ <https://ghgprotocol.org/>

⁷ Oświadczenie powinno zostać wpisane w miejscu uzasadnienia dla danego celu środowiskowego.

są istotne i jakie środki zaradcze są planowane do wdrożenia (o ile są potrzebne). W tym celu można wykorzystać ogólnodostępne podręczniki i publikacje⁸ wskazujące podejście dla przeprowadzenia analizy ryzyk klimatycznych.

Wnioskiem z analizy ryzyk klimatycznych powinno być stwierdzenie czy dane ryzyko dotyczy przedsięwzięcia, czy nie. W przypadku narażenia na dane ryzyko przedstawione powinny zostać środki zaradcze minimalizujące wpływ ryzyka na przedsięwzięcie. W celu wykonania oceny rekomenduje się zastosowanie listy ryzyk określonych w Rozporządzeniu delegowanym do Taksonomii w dodatku A (rys. poniżej).

	Związane z temperaturą	Związane z wiatrem	Związane z wodą	Związane z ziemią
Stale	Zmiany temperatury (powietrze, woda słodka, woda morska)	Zmiany cyrkulacji wiatru	Zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód)	Erozja obszarów przybrzeżnych
	Stres termiczny		Zmienność opadów lub zmienność hydrologiczna	Degradacja gleby
	Zmienność temperatury		Zakwaszanie oceanów	Erozja gleby
	Topnienie wiecznej zmarzliny		Intruzja wód morskich	Soliflukcja
			Podnoszący się poziom mórz	
			Deficyt wody	
Ostre	Fala upałów	Cyklon, huragan, tajfun	Susza	Lawina
	Fala chłodu/mróż	Burza (w tym śnieżycy, burze pyłowe i piaskowe)	Silne opady (deszcz, grad, śnieg/lód)	Osuwisko
	Pożar samoistny	Tornado	Powódź (przybrzeżna, rzeczna, opadowa, od wód gruntowych)	Osunięcie się ziemi
			Wezbranie jeziora lodowcowego	

źródło: Rozporządzenie delegowane do Taksonomii

Rekomenduje się korzystanie z krajowych źródeł danych o ryzykach:

- Powódź i susza: <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

W zakresie powodzi rekomenduje się wykorzystanie danych o zagrożeniu powodzią, o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%. W zakresie suszy rekomenduje się wykorzystanie danych o łącznym zagrożeniu suszą, za zagrożone przyjęcie klas silnie i ekstremalnie zagrożonych suszą;

⁸ [IOS-PIB_Zmiany-klimatu-i-adaptacja-do-zmian-klimatu-w-ocenach-oddziaływania-na-srodowisko.-PODRECZNIK-1-skompresowany.pdf](#) - przykład publikacji do wykorzystania.

- Pozostałe ryzyka: <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze/>
Rekomenduje się stosowanie horyzontu czasowego do 2050 roku i scenariusza RCP 4.5.

[3] Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

W zakresie celu Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, działania

o charakterze zrównoważonym nie przyczyniają się do pogorszenia stanu wód zarówno śródlądowych jak i morskich. Spełnienie zasady DNSH dotyczy więc wykazania nie powodowania zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, a także dla wód morskich. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych i podziemnych ustalone zostały w Planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy⁹. Dla wód morskich obowiązujące cele określono w Programie ochrony wód morskich¹⁰. Wszystkie te dokumenty mają charakter obowiązujących aktów prawa poddawanych cyklicznym aktualizacjom. Potwierdzenie braku zagrożenia osiągnięcia celów środowiskowych dla wód jest elementem decyzji środowiskowej. Dla części inwestycji wydawana jest ocena wodnoprawna zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie rodzajów inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej¹¹. W przypadku inwestycji nie mających wpływu na stan wód i nie wymagających uzyskania decyzji środowiskowej lub/i oceny wodnoprawnej, wystarczy oświadczenie o braku zagrożenia osiągnięcia celów środowiskowych dla wód.

[4] Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym

Cel ten wiąże się z ograniczeniem powstawania odpadów oraz wzrostem odzysku surowców z wytwarzanych odpadów. W ramach oceny DNSH wykazać należy, że realizacja przedsięwzięcia nie przyczyni się do wzrostu ilości wytwarzanych odpadów na etapie jej eksploatacji. Natomiast na etapie realizacji wytworzone odpady zostaną ponownie zagospodarowane, na poziomie wskazanym w Zał. 1 do Poradnika (o ile określono,

⁹ <https://apgw.gov.pl/pl/news/show/490>

¹⁰ <https://chronmorze.eu/>

¹¹ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001752>

z uwzględnieniem typu projektu). Potwierdzeniem spełniania wymogów DNSH są postanowienia decyzji środowiskowej oraz umów na odbiór odpadów, w tym odpadów budowlanych. Jeśli takich dokumentów nie opracowano lub jeszcze nie uzyskano na etapie składania wniosku, konieczne jest wykonanie analizy zagospodarowania odpadów (analiza typów powstających odpadów, ze wskazaniem sposobów postępowania z odpadami) odrębnie na potrzeby DNSH oraz oświadczenia o poziomie ponownego ich zagospodarowania.

[5] Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola

Cel związany z Zapobieganiem zanieczyszczeniu i jego kontroli dotyczy wprowadzania nowych zanieczyszczeń do wód, powietrza oraz gleby. W ramach oceny DNSH należy wykazać, że realizacja przedsięwzięcia nie prowadzi do wytwarzania, wprowadzania do obrotu lub stosowania:

Działalność ta nie prowadzi do wytwarzania, wprowadzania do obrotu lub stosowania:

- a) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (¹) (UE)2019/1021, z wyjątkiem substancji obecnych jako niezamierzone śladowe zanieczyszczenia;
- b) rtęci i związków rtęci, ich mieszanin i produktów z dodatkiem rtęci zgodnie z definicją określoną w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 (²);
- c) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (³) (WE)1005/2009;
- d) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (⁴) 2011/65/UE, z wyjątkiem substancji, w których zapewniono pełne przestrzeganie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy;
- e) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (⁵), z wyjątkiem przypadków, gdy w pełni spełnione są warunki określone w tym załączniku;
- f) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, spełniających kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i zidentyfikowanych zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa;
- g) innych substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, które spełniają kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa.

źródło: Rozporządzenie delegowane do taksonomii

Podstawą do weryfikacji zasady DNSH w odniesieniu do wskazanego celu są postanowienia decyzji środowiskowej, pozwolenia wodnoprawnego, pozwolenia zintegrowanego, pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do powietrza oraz innych decyzji administracyjnych.

W przypadku braku podstaw do wydania ww. decyzji administracyjnych, podstawą weryfikacji będzie oświadczenie o zastosowaniu:

- odpowiednich środków w celu zmniejszenia emisji hałasu, pyłu i zanieczyszczeń podczas prac budowlanych;
- materiałów budowlanych posiadających odpowiednie certyfikaty (nie zawierających substancji szkodliwych).

[6] Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów

Cel ten związany jest ze zwiększaniem różnorodności biologicznej oraz ochroną siedlisk zwierząt i roślin. Dla wykazania spełnienia zasady DNSH konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, jeśli przedsięwzięcie kwalifikuje się do przeprowadzenia tej oceny¹², w tym także na obszary chronione w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zakończone wydaniem decyzji środowiskowej lub odstąpieniem od przeprowadzania procedury.

Wnioskodawca powinien dokonać sprawdzenia czy przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do rodzaju przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko¹³.

W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE PRZEDSIĘWZIĘCIE NIE KWALIFIKUJE SIĘ DO ŻADNEGO Z RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ WYMAGAJĄCYCH PRZEPROWADZENIA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, WNIOSKODAWCA SKŁADA W RAPORCIE OŚWIADCZENIE¹⁴ W TYM ZAKRESIE.

NATOMIAST JEŚLI DLA PRZEDSIĘWZIĘCIA WYMAGANE JEST LUB MOŻE BYĆ WYMAGANE PRZEPROWADZENIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, WNIOSKODAWCA POWINIEN ZAŁĄCZYĆ DO SKŁADANEGO RAPORTU DECYZJĘ O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA LUB DECYZJĘ WŁAŚCIWEGO URZĘDU W SPRAWIE ODSZCZEPNIENIA OD PRZEPROWADZENIA OCENY, LUB ZAŚWIADCZENIE O BRAKU POTRZEBY JEJ PRZEPROWADZENIA.

¹² Dotyczy przedsięwzięć kwalifikujących się jako mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

¹³ Zgodnie z rodzajami przedsięwzięć określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10.09.2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

¹⁴ Oświadczenie powinno zostać wpisane w miejscu uzasadnienia dla danego celu środowiskowego.

Generalnie rekomenduje się nie lokalizowanie przedsięwzięć w obrębie:

- parków narodowych,
- rezerwatów przyrody,
- obszarów Natura 2000.

Lokalizacja obszarów chronionych oraz informacje o przedmiotach ochrony dostępne są na portalu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – GDOS¹⁵.

OPIS METODY 2

Metoda oparta o założenie wykazania **istotnego pozytywnego wkładu** w realizację celów środowiskowych w wyniku realizacji przedsięwzięcia. Należy wskazać i uzasadnić, czy przedsięwzięcie znacząco przyczynia się do realizacji celów, osobno dla każdego z nich. Przy czym należy uwzględnić, że przedsięwzięcie, które przyczynia się do osiągnięcia jednego z celów środowiskowych, nie wpływa negatywnie na inne cele środowiskowe oraz nie powoduje utrudnień w zakresie przystosowania się do zmian klimatu przez wszystkie rodzaje działalności gospodarczej.

Rozporządzenie w sprawie taksonomii określa znaczenie istotnego wkładu w realizację poszczególnych celów środowiskowych:

[1] Łagodzenie zmian klimatu

Działalność wnosząca istotny wkład w ustabilizowanie emisji gazów cieplarnianych poprzez niedopuszczanie do powstania emisji ale również poprzez ograniczanie ich lub zwiększanie pochłaniania gazów cieplarnianych. Taką działalnością może być realizacja lub wspomaganie działań: wytwarzanie, przekazywanie, przechowywanie, dystrybuowanie lub wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych; poprawa efektywności energetycznej; zwiększenie czystej lub neutralnej dla klimatu mobilności; przejście na wykorzystywanie materiałów odnawialnych ze zrównoważonych źródeł; wzmocnienie lądowych pochłaniaczy dwutlenku węgla, np. poprzez przeciwdziałanie wylesianiu i degradacji lasów, zrównoważone gospodarowanie gruntami; stworzenie infrastruktury energetycznej wymaganej do obniżenia emisyjności systemów energetycznych, produkowanie czystych i wydajnych paliw ze źródeł odnawialnych lub neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla.

---

¹⁵ <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

[2] Adaptacja do zmian klimatu

Działalność wnosząca istotny wkład w ograniczanie lub powstrzymywanie niekorzystnych skutków obecnych lub oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych albo ryzyka związanego z takimi niekorzystnymi skutkami, wywieranymi na tą działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa. Taką działalnością może być realizacja działań: wykorzystujących rozwiązania oparte na zasobach przyrody lub oparte na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze; montaż, wymiana, konserwacja i naprawa systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC) i systemu ogrzewania wody, w tym sprzętu związanego z usługami ciepłowniczymi, na wysoce efektywne technologie; dodanie izolacji do istniejących elementów przegród zewnętrznych, takich jak ściany zewnętrzne (w tym ściany zielone), dachy (w tym dachy zielone), strychy, piwnice i partery; montaż energooszczędnych drzwi i okien; montaż, konserwacja, naprawa lub modernizacja OZE.

[3] Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

Działalność wnosząca istotny wkład w osiągnięcie celów ustalonych dla jednolitych części wód powierzchniowych lub podziemnych (ustalonych na podstawie RDW) oraz dobrego stanu środowiska wód morskich. Będą to działania ograniczające degradację jakościową i ilościową zasobów wodnych, wpływające na poprawę ich stanu jakościowego (stanu ekologicznego i chemicznego) i ilościowego oraz zapobiegające powodziom i minimalizuje skutki spowodowane występowaniem powodzi lub susz. Przykładami działań może być zwiększanie retencyjności zlewni, poprzez jej rozszczelnienie (dot. zwłaszcza obszarów miejskich), zmianę sposobu zagospodarowania, renaturyzacja obszarów mokradłowych, renaturyzacja cieków.

[4] Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym

Działalność zwiększająca ponowne użycie lub zmniejszająca zużycie zasobów poprzez odpowiednie projektowanie i wybór materiałów, ułatwianie zmiany przeznaczenia oraz demontażu i rozbiórki w sektorze budowlanym, w szczególności w celu ograniczenia zużycia i promowania powtórnego wykorzystania materiałów budowlanych.

Również działalność polegająca na rozwoju modeli biznesowych oraz łańcuchów wartości opartych na obiegu zamkniętym, dla zapewnienia jak największej użyteczności i wartości produktów, komponentów i materiałów.

[5] Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola

Działalność, w ramach której zapobiega się lub, gdy nie jest to możliwe do zrealizowania, ogranicza emisję zanieczyszczeń – innych niż emisje gazów cieplarnianych – do powietrza, wody lub ziemi oraz działalność ta prowadzi do poprawy jakości tych elementów środowiska naturalnego. Przykładami takiej działalności może być zagospodarowanie obszarów zdegradowanych, poddanych w ramach tej działalności rekultywacji.

[6] Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów

Działalność wnosząca istotny wkład w realizację celu środowiskowego np. poprzez ochronę, zachowanie lub odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, a tym samym poprzez rozwój usług ekosystemowych. Przykładami takiej działalności może być monitorowanie, zbadanie, objęcie ochroną obszarów cennych przyrodniczo; zagospodarowanie obszarów cennych przyrodniczo, dla zmniejszenia presji turystycznej, poprzez uregulowanie dostępu i dopuszczalnych form aktywności w tych obszarach.

Wykazanie istotnego pozytywnego wkładu w realizację celów należy analogicznie jak w przypadku Metody 1 oprzeć o dwa rodzaje kryteriów:

- kryteria określające istotny wkład w realizację poszczególnych celów środowiskowych, określone dla poszczególnych celów w art. 10-15 rozporządzenia 2020/852;
- dodatkowe kryteria mogące służyć ustaleniu, czy dana działalność w ramach przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji wybranych celów środowiskowych (na podstawie rozporządzenia delegowanego do taksonomii (2021/2139).

Należy wskazać kryteria jakie spełnia przedsięwzięcie, poprzez ich wypisanie i **dodatkowe wyjaśnienia/ uzasadnienia**, popierające spełnianie tych kryteriów.

DLA WYKAZANIA POZYTYWNEGO WPŁYWU WYSTARCZY WYKAZAĆ TEN WPŁYW

DLA MINIMUM JEDNEGO Z CELÓW ŚRODOWISKOWYCH

NIEMNIEJ JEDNAK W TYM PRZYPADKU NALEŻY WYKAZAĆ BRAK NEGATYWNEGO WPŁYWU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA POZOSTAŁE CELE (ZGODNIE Z METODĄ 1)

Załącznik 1. Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia znaczących szkód względem poszczególnych celów środowiskowych (na podstawie rozporządzenia delegowanego do taksonomii¹⁶)

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria ogólne mogące służyć ustaleniu, czy przedsięwzięcie nie wyrządzi poważnych szkód względem celów środowiskowych
1	łagodzenie zmian klimatu	- Przedsięwzięcie nie prowadzi do powstania emisji gazów cieplarnianych.
2	adaptacja do zmian klimatu	- Dla przedsięwzięcia przeprowadzono szczegółową ocenę ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko; - Wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne, które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, istotne dla tego przedsięwzięcia; - Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej; - Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji wykorzystują rozwiązania oparte na zasobach przyrody lub polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze;

¹⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza znaczących szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz. Urz. UE L 442 z 9.12.2021, s. 1)

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria ogólne mogące służyć ustaleniu, czy przedsięwzięcie nie wyrządzi poważnych szkód względem celów środowiskowych
		- Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji.
3	zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	- Przedsięwzięcie zostało uwzględnione w obowiązującym planie gospodarowania wodami (IIaPGW) na obszarze dorzecza, w zestawie działań uwzględniającym sposobów osiągnięcia ustanawianych celów środowiskowych przez jednolite części wód; - Dla przedsięwzięcia zostało przeprowadzone postępowanie dot. oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ¹⁷ ; - Dla przedsięwzięcia została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia; - Zidentyfikowano i uwzględniono ryzyko degradacji środowiska związane z utrzymaniem jakości wody i unikaniem deficytu wody dla osiągnięcia ustanawianych celów środowiskowych przez jednolite części wód w IIaPGW (dotyczy przedsięwzięć nie uwzględnionych w zestawie działań

¹⁷ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 553).

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria ogólne mogące służyć ustaleniu, czy przedsięwzięcie nie wyrządzi poważnych szkód względem celów środowiskowych
		w IIaPGW lub, dla których nie było wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko).
4	przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	- W ramach przedsięwzięcia przewiduje się zapobieganie powstawaniu odpadów oraz gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, tj. zapewniając wysoki stopień recyklingu i odzysku materiałów.
5	zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola	- Realizacja przedsięwzięcia nie będzie prowadzić do wytwarzania, wprowadzania do obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych, substancji zubażających warstwę ozonową wymienionych w następujących rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady oraz w załącznikach do tych aktów: 2019/1021 (Zał. I i II); 2017/852 (rtęć); 1005/2009 (Zał. I i II); 2011/65/UE (Zał. II za wyjątkiem substancji, w których zapewniono pełne przestrzeganie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy); 1907/2006 (Zał. XVII za wyjątkiem przypadków, gdy w pełni spełnione są warunki określone w tym załączniku); 1907/2006 (w zakresie substancji spełniających kryteria określone w art. 57 i zidentyfikowanych zgodnie z art. 59 ust. 1, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa).
6	ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	- Przedsięwzięcie nie będzie realizowane na obszarze Natura 2000, w zasięgu obiektów światowego dziedzictwa UNESCO lub innych obszarów chronionych

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria ogólne mogące służyć ustaleniu, czy przedsięwzięcie nie wyrządzi poważnych szkód względem celów środowiskowych
		ustanowionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody ¹⁸ lub - Dla Przedsięwzięcia zostało przeprowadzone postępowanie dot. oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ¹⁹ ; - Dla Przedsięwzięcia zostało przeprowadzone postępowanie dot. oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ²⁰ ; - Dla Przedsięwzięcia została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia; - W ramach przedsięwzięcia zostały wdrożone/ zaplanowane do wdrożenia działania mające na celu unikanie, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko / na obszary chronione, wynikające z przeprowadzonych

¹⁸ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.).

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 553).

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria ogólne mogące służyć ustaleniu, czy przedsięwzięcie nie wyrządzi poważnych szkód względem celów środowiskowych
		postępowań dot. oceny oddziaływania na środowisko, oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 lub z uzyskanych decyzji.

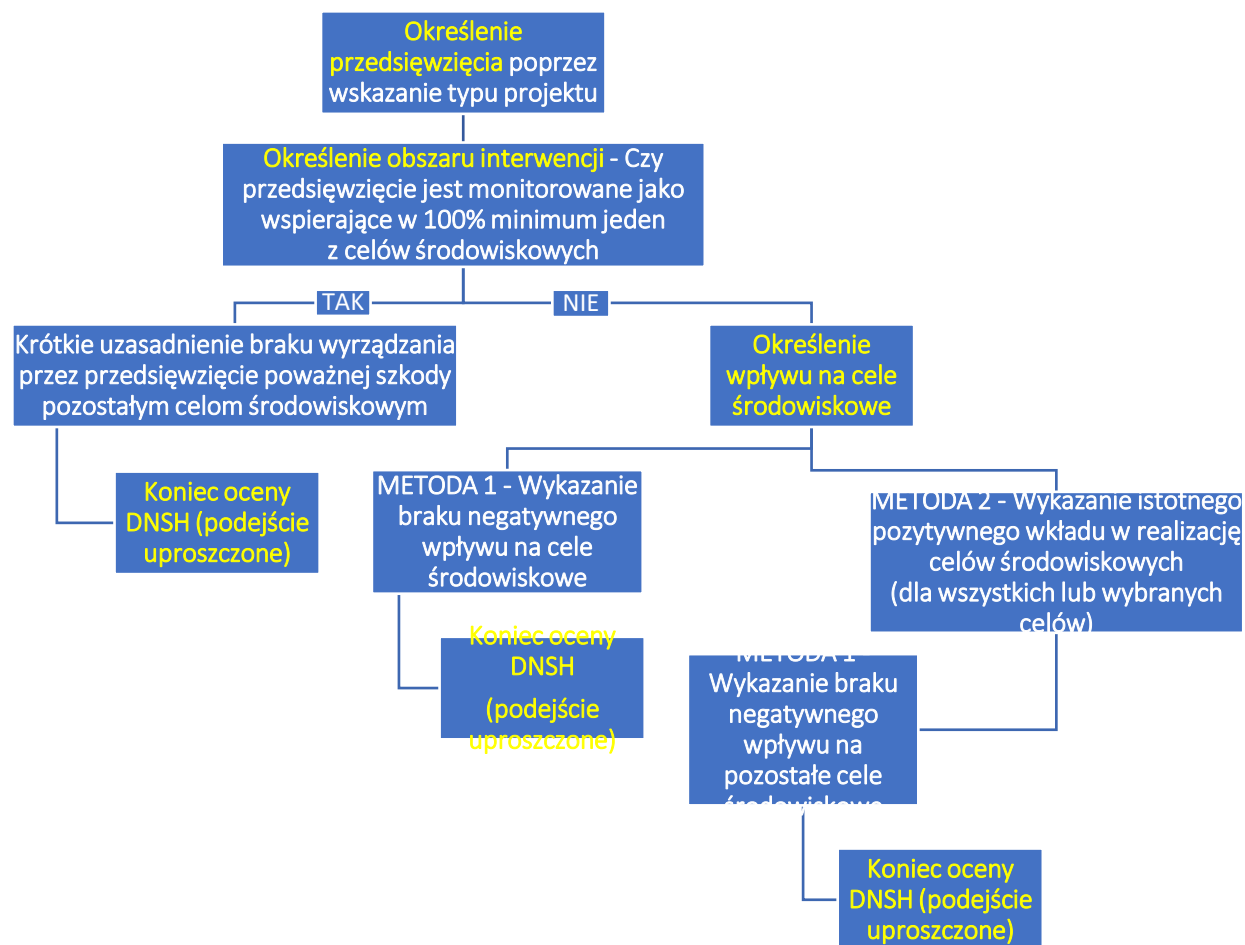
Załącznik 2 Kryteria dla określenia przedsięwzięcia jako przyczyniającego się do realizacji celów środowiskowych.

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria
1	łagodzenie zmian klimatu	Przedsięwzięcie wnosi istotny wkład w ustabilizowanie stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze, poprzez niedopuszczanie do powstania emisji gazów cieplarnianych lub ich ograniczanie, lub zwiększanie pochłaniania gazów cieplarnianych, np. poprzez działania określone w art. 10 rozporządzenia 2020/852 ²¹ .
2	adaptacja do zmian klimatu	Przedsięwzięcie obejmuje lub zapewnia rozwiązania w zakresie adaptacji, które istotnie ograniczają ryzyko lub wnoszą istotny wkład w zapobieganie ryzyku niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych dla tej działalności gospodarczej, albo istotnie ograniczają te niekorzystne skutki bez zwiększania ryzyka niekorzystnych skutków wywieranych na ludzi, przyrodę lub aktywa.
3	zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Przedsięwzięcie przyczynia się do poprawy stanu zasobów wód powierzchniowych i/lub podziemnych oraz dobrego stanu środowiska wód morskich lub do osiągnięcia celów określonych dla jednolitych części wód w planach gospodarowania wodami, ustalonych na podstawie przepisów Dyrektywy 2000/60/WE (tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej), np. poprzez działania określone w art. 12 rozporządzenia 2020/852; przedsięwzięcie zapobiega powodziom, minimalizuje skutki spowodowane występowaniem powodzi lub suszy.

²¹ zgodnie z postanowieniami art. 10-15 rozporządzenia 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.

Lp.	Cel środowiskowy	Kryteria
4	przejęcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Przedsięwzięcie zapewnia efektywne wykorzystanie zasobów poprzez ponowne wykorzystanie i recykling zasobów; na etapie projektowania i produkcji uwzględnia się długoterminowe zachowanie wartości i ograniczenie odpadów produktu w całym jego cyklu życia; na etapie użytkowania produkt poddawany jest konserwacji dla wydłużenia jego żywotności i zmniejszenia ilości odpadów; dla wytworzenia produktu wykorzystano materiały pochodzące z recyklingu.
5	zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola	Przedsięwzięcie wnosi istotny wkład w ustabilizowanie poziomów zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby, żywych organizmów i zasobów żywności, poprzez niedopuszczanie do powstania emisji substancji zanieczyszczających lub ich ograniczanie, lub poprzez zastosowanie działań wpływających na poziom aktualnego zanieczyszczenia, np. poprzez działania określone w art. 14 rozporządzenia 2020/852.
6	ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Przedsięwzięcie przyczynia się do ochrony, zachowania lub przywrócenia różnorodności biologicznej w celu osiągnięcia dobrego stanu ekosystemów lub ochrony ekosystemów będących obecnie w dobrym stanie; utrzymanie lub poprawa stanu siedlisk i populacji powiązanych gatunków flory i fauny; Przedsięwzięcie wpływa na utrzymanie lub poprawę walorów krajobrazowych.

Załącznik 3 Schemat przeprowadzenia procedury zgodności z zasadą DNSH dla przedsięwzięć do sfinansowania w ramach Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności.

źródło: opracowanie własne